

парамедиків. Оскільки, самостійна робота завершує задачі всіх видів навчальної роботи і сприяє: поглибленню та розширенню знань; формуванню інтересу до пізнавальної діяльності; оволодінню прийомами процесу пізнання; розвитку пізнавальних здібностей.

Література

1. Дерев'яно Т.В. Формування особистості майбутнього лікаря в контексті позааудиторної роботи на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології: досвід і перспективи / Т.В. Дерев'яно, І.М. Звягольська // – Медична освіта. – 2020. – №1. – С. 5-10.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с.
3. Звягольська І.М. Шляхи підвищення навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» у вищому медичному закладі / І.М. Звягольська, В.П. Полянська, Т.В. Дерев'яно // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: матеріали ІУ Міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава, 2019. – С.125-130.

ВПЛИВ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАПРЯМА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ БІОЛОГІЇ НА ПСИХОЛОГІЧНЕ ТА ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

*Диннік Н.М., Дяченко-Богун М.М.
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Проблеми збереження здоров'я учнів стали особливо актуальними на сучасному етапі. Кризові явища в суспільстві сприяли зміні мотивації освітньої діяльності в учнів, знизили їх творчу активність, сповільнили їх фізичний і психічний розвиток, викликали відхилення в їх соціальній поведінці.

Технології особистісно-орієнтованого навчання на уроках біології, що враховують особливості кожного учня і спрямовані на максимально повне розкриття його потенціалу. Сюди можна віднести технології проектної діяльності, диференційованого навчання, навчання у співпраці, різноманітні ігрові технології. Особистісно-орієнтоване навчання передбачає використання різноманітних форм і методів організації навчальної діяльності.

При цьому перед учителем постають нові завдання: створення атмосфери зацікавленості кожного учня в роботі класу; стимулювання учнів до висловлювань і використання різних способів виконання завдань без остраху помилитися; створення педагогічних ситуацій спілкування на уроці, що дозволяють кожному учневі виявляти ініціативу, самостійність, вибірковість у способах роботи; створення обстановки для природного самовираження.

Організація і проведення особистісно – орієнтованого уроку – це створення учителем доброзичливої творчої атмосфери, постійне звернення до суб'єктного досвіду школярів, як досвіду їхньої власної життєдіяльності. Важливою особливістю особистісно – орієнтованого уроку є опора на психофізичні особливості, що дають учневі можливість успішно оволодіти програмним матеріалом. На особистісно – орієнтованому уроці роль учителя полягає в координації і організації процесу, допомоги в розподілі учнів по групах з урахуванням їх особистісних особливостей.

Перш за все, це умови, які зможуть забезпечити ряд можливостей:

1. Залучення кожного учня в активну пізнавальну діяльність, що передбачає застосування отриманих знань на практиці і чітке усвідомлення, де і для яких цілей ці знання можуть бути застосовані. Цьому сприяє пошук, аналіз і презентація біологічної інформації при підготовці повідомлень, доповідей, і рефератів учнями, так як сформовані при цьому вміння і навички відносяться до загальнонавчальної інформаційної компетентності, необхідної і в інших сферах предметного навчання. Найбільш яскраво активна пізнавальна діяльність учнів відбувається при виконанні лабораторних і практичних робіт.
2. Спільна робота при вирішенні різноманітних проблем, коли потрібно проявляти відповідні комунікативні вміння і такі якості як доброзичливість, відповідальність, бажання допомогти та ін. Особистісно – орієнтоване навчання передбачає розвиток комунікативних якостей кожного учня, які проявляються при публічному обговоренні будь – яких навчальних проблем під час активних форм навчання біології (диспутах, семінарах, конференціях).
3. Вільний доступ до необхідної інформації з метою формування власної незалежної, але аргументованої думки з тієї чи іншої проблеми. Універсальними джерелами інформації з біології є довідкові сайти інтернету.

Здоровий спосіб життя не займає поки перше місце в ієрархії потреб і цінностей людини в нашому суспільстві. Але якщо ми не навчимо дітей з самого раннього віку цінувати, берегти і зміцнювати своє здоров'я. Якщо ми будемо особистим прикладом демонструвати здоровий спосіб життя, то тільки в цьому випадку можна сподіватися, що майбутні покоління будуть більш здорові і розвинуті не тільки особистісно, інтелектуально, духовно, а й фізично.

Спостереження показують, що використання здоров'язберігаючих особистісно орієнтованих технологій в навчальному процесі дозволяє учням більш успішно адаптуватися в освітньому і соціальному просторі, розкрити свої творчі здібності, а вчителю ефективно проводити профілактику асоціальної поведінки.

Отже, використання особистісно орієнтованих технологій як дорівнює зв'язуючих на уроках біології у старшій школі є основою для розвитку природничо – наукового світо розуміння, це дзеркало суті природних явищ в змісті предметів природознавства, близький міждисциплінарний зв'язок природничо – наукових дисциплін, що дозволяють визначити їх місце в процесі інтегрального розвитку особистості, розвитку когнітивних і емоційно – особистісних характеристик особистості старшокласників, цінності життя та формування індивідуальності старшокласників.

Література

1. Смірнов Н. К. Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе. – М.: АПК и ПРО, 2002. – с. 62
2. Подмазін С.І. Особистісно -орієнтована освіта: Соціально-філософське дослідження. – Запорожжє: Просвіта, 2000.
3. Менчинская Е.А. Основы здоровьесберегающего обучения в начальной школе: Методические рекомендации по преодолению перегрузки учащихся / Е.А. Менчинская. — М. : Вентана-Граф, 2008. — 112 с. — (Педагогическая мастерская).
4. Лебедев О. Е. Компетентный подход в образовании // Школьные технологии. 2004. № 5. С. 3-12
5. Загальна методика навчання біології : навч. посібник / [І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар та ін.] ; за ред. І. В. Мороза. – К. : Либідь, 2006. – 592 с.
6. Щукина Г.И. «Активизация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе». М., Просвещение. – 220 с.

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА СИСТЕМНИХ ЗНАТЬ З БІОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Зайцева І.О., Козлова І.С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро

У результаті реалізації сучасної стратегії компетентнісного підходу в шкільній освіті значна увага приділяється, зокрема, формуванню такої ключової компетентності учнів, як «Екологічна грамотність і здорове життя», що реалізується в комплексі знань, умінь, навичок, цінностей, ставлень, здатностей за навчальними галузями й життєвими сферами учнів [1]. З огляду на це, важливим складником шкільної освіти є формування мотивації до збереження та зміцнення здоров'я, яке базується насамперед на розумінні фізіологічних особливостей усіх процесів життєдіяльності людського організму та свідомому використанню цих знань для оволодіння основами здорового способу життя, життєвими навичками безпечної та здорової поведінки [2].

З цієї метою слід ширше використовувати компетентнісний